

“ΑΝΑΚΩΧΗ” ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ- ΚΟΜΙΣΙΟΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ

✘ Από [Corporate Europe Observatory](#)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε μια «τελευταία ευκαιρία» στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να «καθαρίσει» τις ομάδες εμπειρογνομώνων (expert groups). Οι οργανώσεις πρόωθησης της διαφάνειας λένε ότι η μάχη ενάντια στην κυριαρχία των εταιρειών στη νομοθετική διαδικασία δεν έχει τελειώσει.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε στις 19 Σεπτεμβρίου να άρει τη δέσμευση 2 εκατ. ευρώ (20%) για τον ετήσιο προϋπολογισμό της Επιτροπής για τις ομάδες εμπειρογνομώνων, τις συμβουλευτικές επιτροπές που συστήνονται για να συμβάλουν στη συγγραφή νομοσχεδίων και πολιτικών. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν 823 ενεργές τέτοιες επιτροπές.

Σε κοινή τους [δήλωση](#), οι 5 Ευρωβουλευτές που προΐστανται των δραστηριοτήτων του Κοινοβουλίου σχετικά με τις ομάδες εμπειρογνομώνων, αναφέρουν ότι «η Επιτροπή σημείωσε την βούλησή της να κάνει συγκεκριμένα και ουσιαστικά βήματα, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανησυχίες του Κοινοβουλίου. Η απάντηση του Κοινοβουλίου ήταν να άρει τη δέσμευση του παγωμένου προϋπολογισμού.»

Σε συνάντηση που είχε με τους Ευρωβουλευτές στις 5 Σεπτεμβρίου, η Επιτροπή ανέφερε ότι δεσμεύεται να ξεκινήσει μία άτυπη συνεργασία με το Κοινοβούλιο για τη συγγραφή νέων κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες θα άρουν στις ενστάσεις του Κοινοβουλίου σχετικά με τη σύνθεση και τη διαφάνεια των ομάδων εμπειρογνομώνων. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα ενσωματώνονταν κατόπιν στους υπάρχοντες «οριζόντιους» κανόνες για τις ομάδες αυτές.

Στη συνέχεια, οι Ευρωβουλευτές δήλωσαν: «Αναμένουμε μια γόνιμη συνεργασία με την Επιτροπή σε αυτά τα θέματα. Σήμερα έγινε μόνο η αρχή μιας καινούριας σχέσης βασισμένης σε αμοιβαία εμπιστοσύνη. Το Ευρωκοινοβούλιο διατηρεί την δυνατότητα να παγώσει μελλοντικούς προϋπολογισμούς, αν αυτή η διαδικασία δεν οδηγήσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα».

Όταν το Ευρωκοινοβούλιο επέβαλε το πάγωμα του προϋπολογισμού το Νοέμβριο του 2011, ζητούσε από την Επιτροπή να [«αλλάξει τους κανόνες της για τις επιτροπές εμπειρογνωμόνων»](#), σε τέσσερα διαφορετικά σημεία για να λύσει τέσσερα βασικά προβλήματα.

Η Επιτροπή δεν κάλυψε αυτή την προϋπόθεση, αλλά η απόφαση του Κοινοβουλίου είναι ένδειξη καλής πίστης στην προφορική υπόσχεση της Επιτροπής να δουλέψουν μαζί για να αλλάξουν τους κανόνες. Τώρα είναι στο χέρι της Επιτροπής να αναλάβει μια σοβαρή πρωτοβουλία για την αναδιάρθρωση των ομάδων εμπειρογνωμόνων. Αλλιώς, ο προϋπολογισμός θα μπορούσε να παγώσει ξανά για το 2013 ή το 2014.

Η δέσμευση της Επιτροπής για αλλαγές παραμένει ασαφής. Ο Επίτροπος Maroš Šefčovič αρνήθηκε να συνυπογράψει τα συμπεράσματα της συνάντησης μεταξύ των δύο θεσμικών οργάνων. Προτίμησε να «προσυπογράψει τη γενική τους κατεύθυνση». Πρόκειται για διατύπωση που του δίνει μεγάλο περιθώριο ελιγμών.

Ο Šefčovič είχε προηγουμένως έμμεσα αναφέρει πως οι αλλαγές δεν ήταν απαραίτητες. «Επιβεβαιώνω την πολιτική δέσμευση της Επιτροπής να εξασφαλίσει πως όλοι οι υπάρχοντες κανόνες σχετικά με τις ομάδες εμπειρογνωμόνων θα γίνονται πλήρως σεβαστοί», έγραψε σε ένα email του προς το Κοινοβούλιο.

Αλλά οι υπάρχοντες κανόνες έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς:

1. Δεν περιλαμβάνουν καμία σαφή διατύπωση που να απαγορεύει σε λομππίστες των πολυεθνικών να συμμετέχουν σε ομάδες εμπειρογνωμόνων ως «ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες σε προσωπική

βάση». Η Επιτροπή υποσχέθηκε πολλές φορές προφορικά ότι θα εγκαταλείψει την κακή αυτή πρακτική (δείτε για παράδειγμα [εδώ](#) στο 05:29), αλλά ακόμα αρνείται να υλοποιήσει αυτή την υπόσχεση. Και αυτή η πρακτική συνεχίζεται. [1]

2. Οι υπάρχοντες κανόνες περιλαμβάνουν μια πολύ γενικόλογη σχετικά με την διασφάλιση ισορροπημένης αντιπροσώπευσης διαφορετικών συμφερόντων «όσο αυτό είναι εφικτό» (δηλαδή όχι πάντα). Αυτό αφήνει στην Επιτροπή την ελευθερία να διατηρεί ένα μεγάλο αριθμό ομάδων εμπειρογνωμόνων κάτω από την κυριαρχία λομπιστών των πολυεθνικών εταιριών. [2]

3. Η Επιτροπή πρόσφατα υποσχέθηκε ότι «όλα τα σχετιζόμενα μέλη θα επιλέγονται στο μέλλον μέσω δημόσιων προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος (...), διασφαλίζοντας ότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θα ενημερώνονται για τις ευκαιρίες αυτές». Αλλά αυτό δεν περιλαμβάνεται στους κανόνες, συνεπώς αυτοί θα έπρεπε να αλλάξουν ώστε να συμπεριλάβουν «την υποχρέωση ανοιχτής διαδικασίας επιλογής με δημόσια προκήρυξη και με δημοσιευμένη την εντολή εργασιών που έχει λάβει κάθε επιτροπή», όπως έχουν ζητήσει οι Ευρωβουλευτές.

4. Η πρόνοια στους υπάρχοντες κανόνες, σχετικά με τη δημοσιότητα των εγγράφων των ομάδων εμπειρογνωμόνων, είναι επίσης πολύ ασαφής: «πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες (...) πρέπει να δημοσιοποιούνται». Χρειάζεται ενίσχυση αυτού του κανόνα, ώστε να περιλαμβάνει ρητώς τα πρακτικά, τις ημερήσιες διατάξεις και τα κείμενα που συνεισφέρουν τα μέλη των ομάδων. Στην παρούσα φάση, κανένα από αυτά τα έγγραφα δεν δημοσιεύονται για μεγάλο αριθμό των ομάδων εμπειρογνωμόνων.

Η ALTER-EU έχει προτείνει λεπτομερείς αλλαγές που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις του Κοινοβουλίου.

Η Επιτροπή θα πρέπει να ξεκινήσει συναντήσεις με Ευρωβουλευτές το συντομότερο δυνατόν και να συμφωνήσει μαζί τους σε ένα χρονοδιάγραμμα σχετικά με την συγγραφή νέων κατευθυντήριων γραμμών γι'αυτά τα θέματα.

Αλλιώς οι Ευρωβουλευτές θα μπορούσαν να μπλοκάρουν μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού του 2013.

Τα τελευταία χρόνια, έχει σημειωθεί σχετική πρόοδος στη σύνθεση των επιτροπών εμπειρογνομόνων. Οι λομπίστες του χρηματοπιστωτικού τομέα δεν αποτελούν πλέον την πλειοψηφία μεταξύ των μη κυβερνητικών συμβούλων στη σύνθεση των επιτροπών εμπειρογνομόνων της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς. Αυτή η ΓΔ δημοσίευσε τις δικές της [κατευθυντήριες γραμμές](#). Η Γενική Διεύθυνση Επιχειρηματικότητας πρόσφατα [αναγνώρισε](#) ότι η σύνθεση των μελών 17 επιτροπών εμπειρογνομόνων της είναι προβληματική και χρειάζεται ριζική αλλαγή. Δημοσίευσε [προκήρυξη](#) για να προσλάβει μέλη «που να εκπροσωπούν μη εταιρικά συμφέροντα, όπως συμφέροντα καταναλωτών, εργαζομένων και περιβαλλοντικών οργανώσεων» για 13 ομάδες εμπειρογνομόνων.

Αλλά χρειάζεται να γίνουν πολλά περισσότερα, ώστε να αντιμετωπιστεί η κυριαρχία των πολυεθνικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ μέσω των ομάδων εμπειρογνομόνων. Η Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων έχει περίπου 17 άλλες επιτροπές εμπειρογνομόνων, οι οποίες κυριαρχούνται από εταιρικά συμφέροντα, και για τις οποίες δεν αναλαμβάνει καμία δράση. Υπάρχουν ακόμη πολλά άλλα παραδείγματα μη ισορροπημένης σύνθεσης στις Γενικές Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης, Κλιματικής Αλλαγής και άλλα τμήματα της Επιτροπής.

Μόνο νέοι αυστηρότεροι κανόνες μπορούν να εγγυηθούν μια οριστική ρήξη με την κουλτούρα της μονομερούς συμβουλευτικής διαδικασίας. Χωρίς νέους κανόνες, η μέχρι τώρα πρόοδος εύκολα θα μπορούσε να ανατραπεί στο μέλλον.

Η εξισορρόπηση της σύνθεσης των ομάδων εμπειρογνομόνων της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι ο χρηματοπιστωτικός κλάδος σταμάτησε να κυριαρχεί στο σκεπτικό της Επιτροπής, σε ό,τι αφορά τη χρηματοπιστωτική νομοθεσία. Δεκάδες ad hoc συναντήσεις με εκπροσώπους απτραπεζών και hedge funds – αλλά χωρίς τις ενώσεις

καταναλωτών ή τα συνδικάτα – οργανώνονται από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς (βλ. Για παράδειγμα στη σελ. 280 [εδώ](#), μια λίστα «workshops» με εταιρείες, σχετικά με τη νομοθεσία για τον επαναπροσδιορισμό των Αγορών για τα χρηματοπιστωτικά εργαλεία, MiFID). Τα σώματα που αναφέρονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως η Αρχή Ευρωπαϊκών Ασφαλειών και Αγορών (ESMA) συνεχίζουν να βασίζονται σε συμβουλευτικές επιτροπές με σύνθεση αποκλειστικά από αντιπροσώπους των τραπεζών κλπ. (βλ. για παράδειγμα την [Ομάδα δράσης για τα παράγωγα](#) σε εμπορεύματα)

Αυτό που χρειάζεται δεν είναι μια τυπική ή διαδικαστική αλλαγή. Δεν υπάρχει κανένα όφελος στο να αντικατασταθούν οι ομάδες εμπειρογνομώνων με άλλες διόδους που θα παρέχουν στα επιχειρηματικά συμφέροντα προνομιακή πρόσβαση στην Επιτροπή.

Αυτό που επείγοντως χρειάζεται η ΕΕ είναι μια βαθιά αλλαγή στην πολιτική και εργασιακή της κουλτούρα. Η Επιτροπή πρέπει να αποδείξει πως δεν είναι στην τσέπη των μεγάλων εταιριών κι ότι δεν λαμβάνει αποφάσεις μόνο προς όφελος μιας μικρής μειοψηφίας (κάποιοι την ονομάζουν το «1%») αλλά προς όφελος ολόκληρης της κοινωνίας.

Οι σημερινές πολιτικές της ΕΕ [αυξάνουν τη φτώχεια](#) σε όλη την Ευρώπη, με στόχο να σώσουν τις τράπεζες και να προστατεύσουν τα κέρδη των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή θα όφειλε να μάθει να ακούει και άλλες απόψεις. Θα έπρεπε να ακούει τα εκατομμύρια των εργαζομένων και καταναλωτών, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, τους επαγγελματίες, τους αγρότες, τους συνεταιρισμούς και τους ακαδημαϊκούς. Η αποσιωπημένη αυτή πλειοψηφία περιθωριοποιείται στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Επιτροπή θα έπρεπε να επιδείξει τη σαφή της βούληση να δρομολογήσει βαθιές μεταρρυθμίσεις στον τρόπο με τον οποία αλληλεπιδρά με την κοινωνία. Η αναμόρφωση των ομάδων εμπειρογνομώνων θα είναι μια καλή αρχή.

[1] Δες για παράδειγμα ["Mission Evolution Advisory Group"](#)

[2] Αυτός είναι πιθανά ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή θεωρεί πως επιτροπές σαν αυτή δεν έχουν πρόβλημα ισορροπημένης εκπροσώπησης: το «Παγκόσμιο Δίκτυο Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων» αποτελείται από 23 επιχειρηματικά λόμπι, η Ομάδα εργασίας για τις εκπομπές αερίων από μηχανές μη κίνησης από 35 αντιπροσώπους επιχειρήσεων και η Συμβουλευτική Ομάδα για την έρευνα στον τομέα Ασφαλείας στο FP7 από 9 εταιρίες και 3 ακαδημαϊκούς.

Πηγή: [Radiobubble](#)

Φωτό: [Corporate Europe Observatory – Παρατηρητήριο της Ευρώπης των Πολυεθνικών](#)